

Odbor za ekonomske in monetarne zadeve

2017/2071(INI)

23.11.2017

MNENJE

Odbora za ekonomske in monetarne zadeve

za Odbor za proračun

o letnem poročilu o finančnih dejavnostih Evropske investicijske banke
(2017/2071(INI))

Pripravljaivec mnenja (*): Luděk Niedermayer

(*) Pridruženi odbor – člen 54 Poslovnika

PA_NonLeg

POBUDE

Odbor za ekonomske in monetarne zadeve poziva Odbor za proračun kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

1. priznava prispevek EIB k obnovitvi naložbenih dejavnosti v EU po gospodarski in finančni krizi; poudarja, da je treba dejavnosti EIB v sedanjem obdobju gospodarskega okrevanja ter večje razpoložljivosti kreditov v večini držav in sektorjev pazljivo usmeriti v proizvode in projekte, ki zagotavljajo visoko dodano vrednost, obenem pa še posebej upoštevati regije z nizko ravno naložbenih dejavnosti in države s prikritim primanjkljajem pri naložbah v javnem in zasebnem sektorju; poudarja, da bi morala EIB nadaljevati svoje svetovalne storitve in financiranje na osrednjih področjih, ki so financiranje infrastrukture, blažitev podnebnih sprememb in prilagajanje nanje, razvoj mestnih območij ter podpiranje malih in srednjih podjetij; poudarja, da razširitev dejavnosti financiranja EIB ni nadomestilo za družbeno uravnotežene in trajnostne strukturne reforme ter vzdržno fiskalno politiko v državah članicah;
2. pozdravlja, da je po podatkih iz izjave oddelka EIB za gospodarstvo z dne 28. septembra 2017 skupina EIB v letih 2015 in 2016 odobrila skupne naložbe, ki naj bi do leta 2020 prispevale 2,3 % k BDP EU in 2,25 milijona delovnih mest, kar kaže na precejšen makroekonomski učinek EIB; spodbuja EIB, naj še razširi svoje zmogljivosti za makroekonomske analize, vključno z raziskavami o makroekonomskem učinku njenih dejavnosti ter splošnim analitičnim delom in sektorskimi študijami, ter na poskrbi za več empiričnih člankov in publikacij, tako da bi postala tudi „banka znanja“; poziva EIB, naj še naprej izboljšuje ocenjevanje projektov z uporabo bogatejših, natančnejših in bolj izpopolnjenih kazalnikov učinka;
3. poudarja, da je treba v čim večji meri zmanjšati tveganje, da bo zasebni sektor izrinjen zaradi osredotočanja EIB na dolgoročno financiranje, ki sicer strankam EIB na trgu ne bi bilo na voljo, ali zaradi prevzemanja večjega tveganja ob ohranjanju visoke bonitetne ocene EIB, in sicer s podpiranjem financiranja projektov, ki v nasprotnem primeru ne bi dobili sredstev, zlasti inovativnih zagonskih podjetij ter MSP; podpira pristop EIB, da s posojili in jamstvi prispeva k zbiranju zasebnega kapitala; nadalje poudarja, da dodano vrednost financiranja EIB predstavljata tudi tehnično svetovanje in gradnja zmogljivosti, da se projektom pomaga, da postanejo pripravljeni na naložbe in hitro pridobijo sredstva, kar je pogosto hitreje kot v zasebnem sektorju;
4. priznava pomen proticiklične vloge, ki jo je EIB odigrala v zadnjih letih; meni, da bi morala biti ena od ključnih nalog EIB, ko se gospodarstvo vrne na predkrizne ravni naložb, osredotočanje na pomoč pri premoščanju naložbene vrzeli v regijah, kjer trgi niso uspešni, na primer zaradi poudarjanja kratkoročnih rezultatov in nesposobnosti pravilnega določanja cen dolgoročnih eksternalij, da bi se podprli trajnostne naložbe, tehnološki napredek in inovacije, ki vodijo v trajnostno rast; poudarja, da je treba prednost nameniti projektom, ki temeljijo na inovacijah in imajo očitno dodano vrednost za EU, pa tudi projektom, ki podpirajo regionalni razvoj, kot je oživljanje podeželja in drugih manj dostopnih in manj razvitih območij; želi spomniti, da bi morala imeti EIB ključno vlogo pri izvajanju strategije Evropa 2020 prek programa Obzorje 2020;

5. poziva EIB, naj še naprej finančno podpira trajnostne lokalne vire energije, da bi se preseгла visoka stopnja odvisnosti Evrope od zunanjih virov energije ter zagotovila zanesljivost oskrbe;
6. spominja, da je več kot 90 % MSP v EU mikropodjetij, ki zaposlujejo skoraj 30 % delavcev v zasebnem sektorju; poudarja, da so mikropodjetja v gospodarskih pretresih bolj ranljiva kot velika podjetja in lahko ostanejo prikrajšana pri zagotavljanju posojil, še posebej, če so v regijah, v katerih imajo sedež, gospodarske in bančne razmere neugodne; poziva EIB, naj razmisli o strategiji za odpravljanje težav, s katerimi se soočajo MSP pri dostopu do financiranja projektov;
7. poudarja, da je EIB že in še bo odigrala pozitivno vlogo pri zmanjševanju vrzeli v javnih naložbah; poudarja, da morajo biti naložbe, odgovorne in vzdržne strukturne reforme ter preudarna proračunska politika sestavni del splošne strategije; poziva k uskladitvi dejavnosti EIB v državah članicah ter dejavnosti, politik in ciljev vlad, ki so določeni v nacionalnih reformnih programih in v priporočilih za posamezne države, kadarkoli je takšna uskladitev mogoča;
8. poudarja, da so na ravni EU pomembni strukturni razlogi za rast vrzeli v naložbah med državami članicami; poziva EIB, naj poveča tehnično pomoč, da bi se rešila težava premajhnih zmogljivosti za ustvarjanje projektov v nekaterih državah članicah; poziva EIB, naj zagotovi podrobnejše informacije o delovnih mestih, ki se neposredno in posredno ustvarijo z vsakim financiranim projektom;
9. opozarja, da je nujno treba pojasniti posledice izstopa Združenega kraljestva iz Unije za sedanji proračun EIB in njene dejavnosti, da bi lahko institucija še naprej opravljala svoje naloge; je seznanjen, da je Združeno kraljestvo zagotavljalo 16,11 % kapitala EIB, in sicer 3,5 milijarde EUR vplačanega kapitala in 35,7 milijarde EUR kapitala banke na vpoklic; poudarja, da je pomembno pojasniti, kakšen je znesek, ki ga Združeno kraljestvo prispeva za proračun EIB, in kakšno bo sodelovanje Združenega kraljestva v prihodnosti; poziva države članice, naj zagotovijo, da izstop Združenega kraljestva ne bo ogrozil sposobnosti EIB, da podpira gospodarstvo EU; v zvezi s tem poudarja, da je treba pri projektih v teku, ki jih EIB sofinancira v Združenem kraljestvu, čim prej zagotoviti pravno varnost; meni, da bi bilo treba sicer pri naložbah Združeno kraljestvo do njegovega uradnega izstopa iz Unije obravnavati kot katero koli drugo državo članico, a EIB povsem upravičeno pogojuje naložbe z zagotovili, da bodo merila za upravičenost naložb, zlasti na področju okoljskih standardov, izpolnjena ves čas trajanja zadevnih naložb;
10. pozdravlja sklepe Sveta z dne 10. oktobra 2017 o podnebnem financiranju¹ in zavezo EIB, da bo podpirala obveznosti Unije v okviru Pariškega sporazuma; poudarja pomen razpoložljivosti zadostnega financiranja za vzdržne okolju prijazne naložbe, tudi za industrijske panoge, ki temeljijo na rabi biomase²; meni, da bi bilo treba na podlagi pregleda energetske politike EIB, ki bo potekal predvidoma v letu 2018, pripraviti ambiciozen akcijski načrt za uskladitev naložb s ciljem 1,5 stopinje, saj bi tako s postopnim ukinjanjem projektov na področju fosilnih goriv in z dajanjem prednosti

¹ http://www.consilium.europa.eu/pressreleases-pdf/2017/10/47244665508_en.pdf

² Na primer preudarni in dobro ocenjeni projekti, ki ne prejemajo financiranja Skupnega podjetja za industrijske panoge, ki temeljijo na rabi biomase.

projektom, ki z obnovljivimi viri energije in energetske učinkovitostjo povečujejo razpoložljivo energijo, občutno zmanjšali tveganje in posledice podnebnih sprememb;

11. opaža, da podpora EIB za ukrepe preprečevanja podnebnih sprememb sicer dosega splošni cilj 25 %, a ostaja odraz različnih tržnih razmer in tako v 16 državah članicah ni dosegla ravni 20 %; poudarja, da so bile naložbe v podnebne ukrepe v letu 2016 pretežno v močnejših gospodarstvih EU;
12. poziva EIB, naj sodeluje z manjšimi udeleženci na trgu in zadrugami v skupnostih, da bi povezali projekte manjšega obsega na področju obnovljivih virov energije in tako zagotovili, da bi bili primerni za financiranje EIB;
13. poziva Komisijo, naj oceni in pozorno spremlja stroške, povezane s številom mandatov, dodeljenih EIB; spominja, da utegnejo s tem povezani upravni stroški vplivati na splošno uspešnost, glede na sedanjo raven finančnih in človeških virov;
14. poudarja, da mora EIB izvajati zunanje operacije tako, da bodo njene dejavnosti posebej osredotočene na področja, ki so za EU zelo pomembna; v zvezi s tem opozarja na razširitev mandata EIB za zunanja posojila, s katerim želi banka okrepiti dejavnosti v predpristopnih državah, v južnem sosedstvu, Sredozemlju, Latinski Ameriki in Aziji. poudarja tudi, da je v operacijah EIB velik potencial za izboljšanje gospodarskih razmer v regijah, ki so ključnega geopolitičnega pomena, zlasti v Ukrajini, ki se sooča s precejšnjimi gospodarskimi težavami zaradi oboroženega konflikta na vzhodu države, ki še traja;
15. poziva k povečanju finančne pomoči za projekte, ki bi pomagali ublažiti ekonomske stroške, povezane z migracijsko krizo, ter bi hkrati pozitivno vplivali na državljane, begunce in ostale migrante v državah članicah, ki sprejmejo največje število beguncev in migrantov;
16. pozdravlja pripravljenost EIB, da sprejme najvišje standarde za preprečevanje davčnih goljufij in utaj, izogibanja davkom, agresivnega davčnega načrtovanja, pranja denarja in financiranja terorizma¹; vseeno meni, da še vedno obstajajo možnosti za izboljšave; v zvezi s tem poziva EIB, naj konča sodelovanje s posredniki, jurisdikcijami in državami, ki ne spoštujejo standardov OECD in EU, vključno s tistimi, ki delujejo v državah s seznama EU z visoko tveganimi tretjimi državami na področju pranja denarja in s prihajajočega seznama EU z jurisdikcijami, ki niso pripravljene sodelovati v davčne namene;
17. poziva EIB, naj pri naložbah v tretje države upošteva lokalne razmere; poudarja, da naložbe v tretje države ne smejo temeljiti le na pristopu povečevanja dobička, temveč morajo biti namenjene tudi zagotavljanju dolgoročne trajnostne gospodarske rasti, ki jo spodbuja zasebni sektor, in zmanjšanju revščine z ustvarjanjem delovnih mest in boljšim dostopom do proizvodnih virov;
18. poudarja, da mora imeti EIB zanesljive in popolne informacije o dejanskem lastništvu

¹ <http://www.eib.org/about/compliance/tax-good-governance/index.htm> in <http://www.eib.org/infocentre/publications/all/eib-group-anti-money-laundering-policy-and-combating-finance-of-terrorism-framework.htm>

končnih prejemnikov sredstev EIB, tudi v primerih, ko se financiranje opira na sklade zasebnega kapitala; zato odločno poziva EIB, naj okrepi svoj postopek primerne skrbnosti in preglednost pri sodelovanju s finančnimi posredniki;

19. je seznanjen, da je Komisija v preteklosti blokirala nekatere projekte, ki so jih predložile mednarodne finančne ustanove¹, ker so ti vključevali neupravičeno zapletene davčne ureditve zaradi škodljivih ali neobstoječih davčnih režimov v tretjih državah; poziva Komisijo in EIB, naj v letno poročilo vključita informacije o projektih, pri katerih so bila sredstva prenesena v *offshore* jurisdikcije; poudarja, da morajo mednarodne finančne ustanove odpraviti tveganje, da bi sredstva EU neposredno ali posredno pripomogla k izogibanju davkom in davčnim goljufijam;
20. znova poziva Komisijo, naj spremeni evropsko zakonodajo, tudi tisto, ki zadeva statut EIB, uredbo o Evropskem skladu za strateške naložbe (EFSI), štiri uredbe o skupni kmetijski politiki (CAP) in pet evropskih strukturnih in investicijskih skladov (Evropski sklad za regionalni razvoj, Evropski socialni sklad, Kohezijski sklad, Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja ter Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo), da bi prepovedala financiranje s sredstvi EU tistih končnih upravičencev ali finančnih posrednikov, ki so dokazano vpleteni v utajo davkov ali davčne goljufije;
21. ugotavlja, da je 53 % od 120 primerov, ki so bili leta 2016 prijavljeni oddelku generalnega inšpektorata za preiskave goljufij, posredovalo osebje skupine EIB; pozdravlja dejstvo, da je mehanizem za sporočanje goljufij na spletnem mestu EIB sedaj na voljo v 30 jezikih²; meni, da bi morala EIB pozorno spremljati tekoče delo na področju zaščite prijaviteljev nepravilnosti na ravni EU in posledično še izboljševati zmožnost poročanja;
22. je seznanjen z bogatimi izkušnjami s projekti sklada EFSI; podpira in spodbuja nadaljnjo izmenjavo primerov najboljše prakse med EIB in državami članicami, da bi se zagotovila gospodarska učinkovitost Junckerjevega načrta in ustrezni finančni vzvod zanj, kar bo vplivalo na življenja državljanov EU;
23. priznava, da je dostop do financiranja še vedno osnovna ovira za rast kulturnega in ustvarjalnega sektorja; poudarja, da so nujno potrebne pobude za financiranje, s katerimi bi okrepili tovrstne sektorje; spominja na potencial, ki ga imata EIB in EFSI pri zagotavljanju podpore ustvarjalnemu sektorju, zlasti s financiranjem malih in srednjih podjetij; poziva EIB, naj preuči, zakaj se kulturni in ustvarjalni sektor ne financira s sredstvi EFSI, in razišče morebitno povezavo s programom Ustvarjalna Evropa;
24. opozarja, da instrumenti, temelječi na tveganih prenosih, ne morejo biti brez tveganja, če želimo, da prispevajo h gospodarskemu razvoju EU, pa tudi h gospodarski, socialni in teritorialni koheziji; poudarja, da se morajo EIB in njeni deležniki tega v celoti zavedati. spodbuja EIB, naj oceni možnost ponudbe obveznic EIB v neposreden nakup;
25. pozdravlja strategijo skupine EIB o enakosti spolov in krepitvi ekonomskega položaja žensk, ki je bila objavljena v letu 2017; predlaga, da skupina EIB razmisli o vključitvi

¹ Evropska investicijska banka, Evropski investicijski sklad in Svetovni sklad za energetska učinkovitost in obnovljive vire energije.

² http://www.eib.org/attachments/general/reports/ig_fraud_investigations_activity_report_2016_en.pdf

načela enakosti spolov v svoje finančne operacije; poziva, naj se začne čim prej izvajati akcijski načrt za enakost spolov z ambicioznimi cilji, spremljajo pa naj ga konkretni kazalniki;

26. meni, da bi bilo treba v sodelovanju z ustreznimi nacionalnimi partnerji izboljšati komuniciranje skupine EIB, da bi ozaveščali mala in srednja podjetja o možnostih financiranja, ki so jim na voljo, in bolje seznanili državljane z lokalnimi in konkretnimi projekti, ki jih financira EU;
27. potrjuje, da EIB Parlamentu na leto predloži tri poročila o svojih dejavnostih ter da so predsednik in zaposleni EIB na zahtevo Parlamenta in njegovih odborov redno navzoči na predstavitevah; vseeno spominja na svojo zahtevo, da bi bila EIB v večji meri odgovorna Parlamentu in bolj pregledna; v zvezi s tem ponovno poziva k podpisu medinstitucionalnega sporazuma o izmenjavi informacij med EIB in Parlamentom, v katerem bo opredeljena tudi možnost, da poslanci naslovijo pisna vprašanja na predsednika EIB;
28. poziva, naj poročanje za vsako državo posebej brez izjem postane ključni del strategije družbene odgovornosti EIB;
29. priporoča, naj Evropsko javno tožilstvo preuči možnost, da bi v okviru svojih dejavnosti pokrivalo operacije EIB v zadevnih državah članicah;
30. poziva skupino EIB, naj čim prej sprejme revizijo politike glede razkrivanja nepravilnosti ter poveča neodvisnost, legitimnost, dostopnost, predvidljivost in preglednost pritožbenega mehanizma, tudi z vključitvijo direktorjev in izboljšanjem zaščite vlagateljev pritožb; meni, da so ti ukrepi nedvomno v interesu banke, deležnikov in institucij EU.

INFORMACIJE O SPREJETJU V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE

Datum sprejetja	21.11.2017
Izid končnega glasovanja	+: 44 -: 4 0: 5
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Gerolf Annemans, Hugues Bayet, Pervenche Berès, Udo Bullmann, Thierry Cornillet, Markus Ferber, Jonás Fernández, Sven Giegold, Neena Gill, Roberto Gualtieri, Brian Hayes, Gunnar Hökmark, Barbara Kappel, Wajid Khan, Georgios Kircos (Georgios Kyrtos), Philippe Lamberts, Sander Loones, Olle Ludvigsson, Ivana Maletić, Gabriel Mato, Kostas Mavridis (Costas Mavrides), Bernard Monot, Caroline Nagtegaal, Luděk Niedermayer, Stanisław Ożóg, Dimitrios Papadimoulis (Dimitrios Papadimoulis), Pirkko Ruohonen-Lerner, Anne Sander, Alfred Sant, Molly Scott Cato, Pedro Silva Pereira, Peter Simon, Theodor Dumitru Stolojan, Kay Swinburne, Ramon Tremosa i Balcells, Ernest Urtasun, Marco Valli, Tom Vandenkendelaere, Miguel Viegas, Jakob von Weizsäcker, Marco Zanni
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Matt Carthy, Andrea Cozzolino, Herbert Dorfmann, Frank Engel, Ashley Fox, Ramón Jáuregui Atondo, Paloma López Bermejo, Thomas Mann, Siegfried Mureşan
Namestniki (člen 200(2)), navzoči pri končnem glasovanju	Bogdan Brunon Wenta, Sotirios Zarianopoulos (Sotirios Zarianopoulos), Wim van de Camp

**POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU
V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE**

44	+
ALDE	Caroline Nagtegaal, Ramon Tremosa i Balcells, Thierry Cornillet
ECR	Ashley Fox, Kay Swinburne, Pirkko Ruohonen-Lerner, Stanisław Ożóg, Sander Loones
ENL	Barbara Kappel
PPE	Anne Sander, Bogdan Brunon Wenta, Brian Hayes, Frank Engel, Gabriel Mato, Georgios Kircos (Georgios Kyrtos), Gunnar Hökmark, Herbert Dorfmann, Ivana Maletić, Luděk Niedermayer, Markus Ferber, Siegfried Mureşan, Theodor Dumitru Stolojan, Thomas Mann, Tom Vandenkendelaere, Wim van de Camp
S&D	Alfred Sant, Andrea Cozzolino, Kostas Mavridis (Costas Mavrides), Hugues Bayet, Jakob von Weizsäcker, Jonás Fernández, Neena Gill, Olle Ludvigsson, Pedro Silva Pereira, Pervenche Berès, Peter Simon, Ramón Jáuregui Atondo, Roberto Gualtieri, Udo Bullmann, Wajid Khan
VERTS/ALE	Ernest Urtasun, Molly Scott Cato, Philippe Lamberts, Sven Giegold

4	-
ENL	Gerolf Annemans, Marco Zanni
GUE/NGL	Miguel Viegas
NI	Sotirios Zarianopoulos (Sotirios Zarianopoulos)

5	0
EFDD	Marco Valli
ENL	Bernard Monot
GUE/NGL	Dimitrios Papadimulis (Dimitrios Papadimoulis), Matt Carthy, Paloma López Bermejo

Uporabljeni znaki:

+ : za

- : proti

0 : vzdržani